

Fənn sillabusu

İxtisas: 6003012-Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Məişət və geyim tarixi (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol №1).

Kodu: LPF-B08

Tədris ili: II (2026-2027)

Semestr: III

Tədris yükü: Cəmi: 50 saat. Auditoriya saati: 14 saat (10 saat müəhazirə, 4 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı : dos. Məcidova Leyla Qadir qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Ə.Məmmədov 22

Məsləhət günləri və saati: V gün saat 16.00-17.00

E-mail ünvanı: Kameliya-76@mail.ru

III Təvsiyə olunan dərsliklər, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Əfəndiyev R. Azərbaycan bədii sənətkarlığı dünya muzeylərində. Bakı: Işıq, 1980.
2. Əfəndiyev R. Azərbaycan el sənəti. Bakı: Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1971.
3. Əzizbəyova R.Ə. Azərbaycanın milli geyimləri. Bakı, 1972.
4. Dünyamaliyeva S. Moda tarixi və dünya xalqlarının milli geyimləri, Bakı, 2013.
5. Xudiyeva Ə.X. GEYİMLƏRİN STİL TARİXİ. Sumqayıt, 2020.
6. Paşayev B.S., Y.Ç. Ağamaliyeva, L.H. Məmmədova "Moda və kostyumun tarixi", Bakı, 2009.

IV Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində dünya xalqlarının maddi mədəniyyətinin və geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələlərinə, formalaşma istiqamətlərinə; bu sahələrdə baş verən prosesləri qiymətləndirərək sərbəst fikir yürütmək bacarığına; hər bir mərhələyə xas olan məişət və geyimin

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual

maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladıqı balın) miqdarı 17 dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralıqı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat, seminar 4 saat.

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
		Mühazirə	
1.	Mövzu: Geyim mədəniyyətinin formalaşması. 1. İbtidai dövrdə əsas geyim tipləri 2. Qədim dövr Misir məişət və geyim tarixi 3. Mesopotomiya məişət və geyim tarixi Ədəbiyyat: (5;6;7)	2	
2.	Mövzu: Antik dövr geyim mədəniyyəti 1. Qədim Yunanıstan məişət və geyim tarixi. 2. Qədim Roma məişət və geyim tarixi Ədəbiyyat: (5;6;7)	2	
3.	Mövzu: Erkən orta əsrlərdə geyim mədəniyyəti. 1. Bizansın məişət və geyim tarixi 2. Roman və Qotika dövrünün məişət və geyim tarixi Ədəbiyyat: (6;7)	2	
4.	Mövzu: Azərbaycanın geyim mədəniyyəti tarixi 1. Azərbaycan milli geyimlərinin inkişaf tarixi 2. Kişi və qadın geyim formaları 3. Azərbaycan milli geyimlərində xalq yaradıcılığının məhsulu olan bədii tikmələrin rolu. 4. Milli geyimlər uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması 5. Bəzək əşyalarının hazırlanması texnologiyası və materialları Ədəbiyyat: (1;2;3)	4	

N	Keçirilən seminar mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Seminar	
1.	Mövzu: Geyim mədəniyyətinin formalaşması. Antik dövr geyim mədəniyyəti.	2	
2.	Mövzu: Orta əsrlərdə geyim mədəniyyəti. Azərbaycanın geyim mədəniyyəti tarixi	2	
	Cəmi:	4 saat	

XI Fənn üzrə tələblər: Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri, geyim və moda Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər, məişət və geyim, Bizansın məişət və geyim tarixi İntibah dövrü İtaliya geyimləri, Azərbaycan milli geyimlər uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması, Azərbaycanda məişət və geyim tarixi mövzularını tələbələrə mənimsətmək.

XII Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil iş/araşdırma

XIII Fənn üzrə təlim nəticələri

- Məişət və geyim tarixi fənninin mözusunə aid əsas anlayışları tərif edir;
- Dünya xalqlarının maddi mədəniyyətinin və geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələlərinə, formalaşma istiqamətlərini izah edir;
- Geyim ilə tarixi dövr və aid olduğu ölkəni təyin edilməsi ilə bağlı nəzəri bilikləri praktiki tapşırıqlara tətbiq edir;
- Geyim tarixi ilə bağlı mənbələrə müxtəlif yanaşmaları müqayisə edərək fərqləndirir;
- Geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələlərini təhlil edərək meyarlar əsasında dəyərləndirir;
- Tarixi geyimlərin konstruktiv-texnoloji və dekorativ xüsusiyyətləri

XIV Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV Kollektiv sualları:

1. Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri. Geyim və moda
2. İbtidai dövr məişət və geyim tarixi
3. Qədim Misirdə geyim ənənələri
4. Qədim şahlıq dövrünün geyimləri
5. Orta və yeni şahlıq dövrünün geyimləri
6. Mesopotomiyada geyim ənənələri
7. Mesopotomiyada əyanların geyimi. Geyimdə sosial fərqlər
8. Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər. Məişət və geyim
9. Qədim Yunanıstanda kişi geyimi
10. Qədim Yunanıstanda qadın geyimi

XVI Fənn üzrə imtahan sualları

1. İbtidai dövr məişət və geyim tarixi
2. İbtidai dövr əsas geyim tipləri
3. İbtidai dövr geyim metodları
4. Geyim tarixi maddi-mədəniyyət tarixinin ayrılmaz tərkib hissəsi
5. Qədim Misir məişət və geyim tarixi
6. Qədim Misir hökumdarlarının və əyanlarının geyimləri
7. Sarınma qədim yunan geyim: Yunan incəsənətinin özəllikləri
8. Yunan kişi geyimləri
9. Yunan qadın geyimləri
10. Qədim Romada iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər
11. Roma kişi geyimləri
12. Roma qadın geyimləri
13. Bizans təsviri və tətbiqi sənəti
14. Bizans kişi geyimləri
15. Bizans qadın geyimləri

- 16. Roman dövrünün seçiyyəvi xüsusiyyətləri
- 17. Roman dövrünün geyimləri
- 18. Qotika dövrünün xüsusiyyətləri
- 19. Qotika dövrünün kişi geyimləri
- 20. Qotika dövrünün qadın geyimləri
- 21. İntibah dövrünün geyim xüsusiyyətləri
- 22. İntibah dövrü İtaliya geyimləri
- 23. İntibah dövrü İspaniya geyimləri
- 24. İntibah dövrü Fransa geyimləri
- 25. İntibah dövrü İngiltərə geyimləri
- 26. Azərbaycan milli geyimlərinin inkişaf tarixi
- 27. Azərbaycan kişi və qadın geyim formaları
- 28. Azərbaycan milli geyimlərində xalq yaradıcılığının məhsulu olan bədii tikmələrin rolu
- 29. Azərbaycanda milli geyimlərə uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması
- 30. Azərbaycanda bəzək əşyalarının hazırlanması texnologiyası və materialları

Məişət və geyim tarixi fəninin sillabusu 6003012-"Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması" ixtisasının tədris proqramı, tədris planı və işçi proqram (LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir.) əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (14 may 2026-cı il, protokol № 9).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : dos.L.Q.Məcidova